

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 053 103/99-1002
Signatura: be3as105

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Sokolov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Mateřská škola s internátní péčí, Sídliště 145, 357 55 Bukovany

Identifikátor ředitelství: **IZO:** 107 546 019

Ředitelka školy: Jitka Bednaříková

Zřizovatel: Obec Bukovany, Sídliště 47, 357 55 Bukovany

Příslušný školský úřad: ŠÚ, Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov

Termín inspekce: 6. dubna 1999

Školní inspektorky: Marie Behenská, Mgr. Marie Vrátníková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Plán práce školy, plány výchovně vzdělávací činnosti, evidence o průběhu pobytu dětí v mateřské škole, vnitřní řád školy, hodnotící zpráva školy za uplynulé období, organizační řád.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola byla původně postavena jako společné zařízení jesle - mateřská škola. Na počátku devadesátých let byla zrušena oddělení jeslí. Nyní je v provozu pět tříd mateřské školy, z toho jedna třída speciální s internátní péčí pro děti s více vadami a jedna třída speciální pro děti zdravotně oslabené. Třídy jsou umístěny ve třech budovách propojených spojovací chodbou. V jedné budově je umístěna kuchyně, prádelna, kancelář ředitelky školy a kancelář vedoucí školní jídelny. Pátou budovu využívá školní družina.

Součástí každé třídy je prostorná herna, stálá ložnice a hygienické zařízení, přípravná jídel a příruční kabinet s pomůckami. Herny poskytují dostatek místa pro hry a pohybové aktivity. Speciální třída pro děti zdravotně oslabené slouží terasa pro spánek dětí a bezpečně vybavený sprchový kout.

Ve volných prostorách byla zbudována jednoduchá tělocvična, kde je rovněž umístěn divadelní paravan. Ve třídách je starší, udržovaný nábytek, dostatek hraček, didaktických pomůcek i materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti. Vybavení běžných tříd hračkami odpovídá věkovému složení dětí. Velmi dobře je mateřská škola vybavena pomůckami pro pohybové aktivity (skluzavky, houpačky, vozítka, relaxační míče apod.), pomůckami pro

speciální péči (inhalátor, pomůcky pro dechová cvičení, relaxační míče, horské slunce, pomůcky pro spánek dětí na terase, masážní kuličky apod.). Ve třídách je dostatek pomůcek pro hudební a estetické činnosti. Ve třech z nich jsou klavíry, speciální třídy využívají elektrofonické klávesy.

Ve škole je zbudován centrální kabinet, kde jsou pomůcky utříděny a je jich dostatek.

Chudší vybavení hračkami i pomůckami je ve speciální třídě s internátní péčí. Dětské literatury je na škole dostatek. Učitelská knihovna nebyla v posledním období o nové odborné publikace doplňována.

Součástí mateřské školy je prostorná zahrada, kde je dostatečné množství zeleně, vzrostlých stromů, okrasných keřů i záhonů. Jsou zde pískoviště, altánky, průlezky a rozmanité sezónní pomůcky. Vybavení umožňuje celoroční pobyt dětí venku. V současné době probíhají rozsáhlé úpravy oplocení školní zahrady, úprava křovin a stromů.

Provozovatel mateřské školy v současné době modernizuje interiér (výměna oken) a dbá celkově o zvelebení předškolního zařízení.

Ve vztahu k počtu zapsaných dětí lze hodnotit prostorové podmínky mateřské školy jako nadprůměrné. Úroveň vybavení nábytkem, pomůckami a audio technikou lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Provoz předškolního zařízení je od 6:00 do 16:30 hodin. Do třech běžných tříd mateřské školy jsou zařazeny děti podle věku. V obou speciálních třídách jsou děti věkově smíšené.

V současné době je ve třech běžných třídách zapsáno 59 dětí ve věku od 3 do 7 let a ve dvou speciálních třídách je zapsáno celkem 21 dětí. Do mateřské školy dochází 8 dětí s odloženou školní docházkou.

Přechody mezi jednotlivými činnostmi jsou plynulé, ve všech třídách se daří realizovat rozvolněný program dne. Děti mají dostatek prostoru pro volné hry, pohybové aktivity i pro seberealizaci. Při všech sledovaných činnostech bylo respektováno pracovní tempo dětí i jejich specifické individuální zvláštnosti. Zajištěn je pitný režim. Nedílnou součástí programu dne jsou hry dětí na školní zahradě i vycházky.

Ve speciální třídě pro děti zdravotně oslabené jsou do činností v průběhu dne zařazována jógová cvičení, cvičení s masážními kuličkami, individuální speciální péče (dechová cvičení s inhalátorem). V zimních měsících se provádí slunění dětí horským sluncem a od jarních měsíců až do podzimu spí děti této třídy na terase.

Vzhledem k personálnímu obsazení učitelkami a stanovenému počtu tříd pohodovou atmosféru na škole narušuje časté spojování dětí.

Místnosti určené pro pobyt dětí jsou čisté, světlé a účelně vybavené. Rovněž tak všechny ostatní prostory mateřské školy jsou udržovány v pořádku a čistotě. Při estetické výzdobě prostředí jsou zejména využívány pestré práce dětí. Velmi pěknou výzdobu ovlivňují výsledky tvořivé práce učitelek.

Při všech sledovaných činnostech byly uspokojovány potřeby a zájmy dětí. Estetickou úroveň školy podtrhují výsledky dětí z oblasti pracovní a výtvarné výchovy. Na základě výše uváděných skutečností lze hodnotit jak psychohygienické podmínky, tak i estetickou úroveň prostředí jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Přestože je v mateřské škole zřízeno pět tříd, tak jejich provoz zajišťuje včetně ředitelky pouze šest pedagogických pracovníků. Všechny splňují předepsané pedagogické i odborné vzdělání a pracují na plný pracovní úvazek. Výchovně vzdělávací proces dále zajišťuje jedna zdravotní sestra, která splňuje požadavek odborného vzdělání. Její pracovní úvazek se dělí na půl úvazku zdravotní sestry (zajišťuje odbornou zdravotní péči ve speciální třídě) a na půl úvazku nekvalifikované učitelky (rovněž ve speciální třídě).

V důsledku nepřiměřeného počtu pedagogických pracovníků dochází k častému spojování tříd a přesunu nejen dětí, ale i učitelek, které se nemohou z těchto důvodů cílevědomě soustředit na práci s konkrétní skupinou dětí. Takto organizovaná práce rovněž nepřispívá k plynulému zajištění pedagogického procesu.

Délka pedagogického působení učitelek i zdravotní sestry se pohybuje v rozpětí od čtrnácti do třiceti jedna let praxe. Pět učitelek navštěvovalo logopedický kurz, dvě z nich absolvovaly dvouleté studium speciální pedagogiky. Zdravotní sestra absolvovala psychopedický kurz.

Ředitelka školy má dlouholetou pedagogickou praxi ve speciální třídě pro děti s více vadami, vedením školy byla pověřena v lednu 1999.

O čistotu a chod zařízení pečují pět uklízeček, z nichž čtyři se po dnech střídají ve speciální třídě s internátním provozem jako noční vychovatelky a z tohoto důvodu další den (po službě) není vždy jedna z nich přítomna v zařízení.

Personální obsazení školy neodpovídá počtu tříd, které jsou v provozu. Organizaci výchovně vzdělávací činnosti je nutné ze strany vedení školy věnovat zvýšenou pozornost. Citelně slabá místa byla zjištěna zejména při rozvržení pracovní doby, která učitelkám komplikuje přímou práci s dětmi a vyžaduje od nich mimořádné pracovní nasazení. Vzhledem k výše uváděným skutečnostem hodnotíme celkově zajištění personálních podmínek mateřské školy jako spíše podprůměrné.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Plánování výchovně vzdělávací práce je ve čtyřech třídách jednotné. Úkoly jsou vybírány ze schváleného Programu výchovné práce pro mateřské školy, který je obohacován o náměty z publikace Rok v mateřské škole. Plány jsou sestavovány na období tří měsíců. Pozitivně lze hodnotit pokus o sestavování tematických celků.

Z kontroly výchovně vzdělávacích plánů nebylo vždy patrné plnění daného úkolu (není zaznamenáván datum plnění). Ve speciální třídě s internátní péčí je výchovně vzdělávací činnost plánována podle zvláštního Programu pro speciální třídy s dětmi mentálně postiženými.

Výchovně vzdělávací program mateřské školy rovnoměrně rozvíjí osobnost dítěte a reaguje na jeho potřeby. Plnění výchovně vzdělávacího programu lze hodnotit jako nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce byly zařazeny hospitace při dopoledních činnostech.

Hry

Při hrách byl učitelkami vytvářen prostor pro rozmanité hry a pohybové aktivity. Do jejich průběhu byly zařazovány pracovní, výtvarné i tělovýchovné činnosti, při nichž si děti

procvičovaly své dovednosti a rozvíjely tvořivost. Do her se děti zapojovaly podle vlastního zájmu, hračky si vybíraly samostatně bez dopomoci dospělého. V průběhu her byly vedeny k pořádku v hračkách. S oblibou ke svým hrám využívaly dobře vybavené hrací koutky.

Organizaci her i jejich i průběh lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Řízené činnosti

Sledována byla hudební, výtvarná a tělesná výchova. Stanovené úkoly odpovídaly věkové skladbě dětí. K jejich plnění soustředily učitelky všechny děti, navazovaly na předchozí znalosti a dovednosti. Zájem o předkládanou činnost vzbudila ve všech případech vhodně zvolená motivace.

Hudební výchova

Děti mají bohatý repertoár písní a znají množství hudebně pohybových her. Byly vedeny ke kultivovanému zpěvu, učitelka citlivě rozvíjela smysl pro rytmus. Děti dokáží s jistotou zacházet s rytmickými hudebními nástroji. Činnost byla pro děti poutavá a byla dobře promyšlena.

Výtvarná výchova

Dětem byl dán prostor pro rozvoj vlastní fantazie a pro seberealizaci. Jsou zvyklé výtvarně se vyjadřovat. Jejich dovednosti při zacházení s výtvarným materiálem jsou na velmi dobré úrovni.

Tělesná výchova

Organizace tělovýchovných činností byla učitelkou dobře promyšlena. Pro plnění úkolu byly děti připraveny motivovaným rozehráním (s náčiním při hudbě). Prakticky a přiměřeně věku zvládají základní tělovýchovné názvosloví a pohotově reagují na pokyny učitelky. Hlavní úkol byl plněn formou cvičení na stanovištích, nedocházelo k prostojům, cvičení bylo intenzivní. Celkově jsou děti tělesně zdatné a jejich pohybové dovednosti odpovídají věku. Dobře připravené tělovýchovné pomůcky a náčiní na stanovištích (lavice, žebřiny, skluzavka, strachový pytel a žíněnka) přispěly k aktivizaci dětí a bezproblémovému průběhu řízené činnosti. Zásady bezpečnosti byly dodrženy.

Při všech sledovaných řízených činnostech bylo respektováno pracovní tempo dětí i věkové zvláštnosti. Prolínaly se všechny výchovné složky. Celkově lze hodnotit vedení řízených činností jako spíše nadprůměrné.

Pohybové aktivity

Prostorných tříd a dobrého vybavení tělovýchovným náčiním učitelky ve všech třídách využívaly a zařazovaly do her rozmanité pohybové aktivity. Fyzické zatížení dětí při organizaci pohybových aktivit odpovídalo jejich pohybovým dovednostem. Hudební doprovod přispěl k dobré náladě a k relaxaci dětí.

Organizaci i vedení pohybových aktivit lze hodnotit nadprůměrně.

Režimové momenty

Ve všech sledovaných třídách učitelky dbaly na utváření hygienických návyků. Při oblékání jsou děti vedeny k samostatnosti a k úpravě vlastního zevnějšku. Návyky dětí v oblasti sebeobsluhy i hygieny jsou přiměřené jejich věku.

Při stolování jsou respektovány stravovací zvláštnosti, starší děti dokáží zacházet s příborem. Dbáno je na úpravu prostředí i na vytváření správných návyků stolování a společenského chování.

Působení učitelek na děti v utváření oblasti návyků lze hodnotit jako nadprůměrné.

Individuální působení

Pro individuální práci s dětmi byla velmi dobře využita doba volných her. Učitelky respektovaly věkové i individuální zvláštnosti dětí a rozvíjely jejich dovednosti. Záznamy o individuální práci jsou vedeny pouze u dětí s odklady školní docházky.

Tuto oblast působení učitelek na děti lze hodnotit jako nadprůměrnou.

Průběh pobytu dětí v mateřské škole má svá pravidla, která jsou zakotvena ve vnitřním řádu školy. Ve hrách řízených učitelkami se prolínaly hlavní úkoly plánu školy, tj. příprava dětí na budoucí vzdělávání. Celkově lze hodnotit vedení výchovně vzdělávacího procesu jako spíše nadprůměrné.

6 Hodnocení z hlediska výsledků výchovy a vzdělávání

Mateřská škola navazuje na výchovu dětí v rodině. Rozvolněným programem dne i uspořádáním tříd přispívá k vytváření podnětného prostředí pro rozvoj seberealizace dětí. Učitelkami je vytvářen prostor pro rozvoj řečových dovedností. Vyjadřovací schopnosti dětí zejména v předškolní třídě jsou na velmi dobré úrovni a odpovídají věku. Komunikace dětí mezi sebou, mezi dětmi a učitelkami je srozumitelná, založená na vzájemné důvěře.

Při všech činnostech byla dominantní hra, při níž děti uplatňovaly své dovednosti a zkušenosti. Dobrých výsledků dosahují děti v oblasti tělesné a estetické výchovy.

Mateřská škola vytváří prostor pro osobnostní rozvoj dětí, které se dobře orientují v jejím prostředí, jsou přiměřeně věku samostatné a cítí se spokojeně. Tuto oblast činnosti školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Posouzením uvedených oblastí v práci mateřské školy byly v rámci orientační inspekce vymezeny:

Klady

- velmi dobré vybavení pro pohybové aktivity
- daří se realizovat rozvolněný režim dne
- do programu jsou zařazovány prvky zdravé mateřské školy (otužování vodou, čištění zubů, spánek na terase)
- příjemný estetický vzhled školy i školní zahrady
- postupná modernizace objektu školy (výměna oken, oplocení, keřová úprava)

Zápory

- personální obsazení počtu pedagogických pracovníků neodpovídá počtu zřízených tříd
- v posledním období nebyla doplňována učitelská knihovna o nové odborné publikace
- vybavení pomůckami a hračkami ve speciální třídě s internátní péčí je poměrně chudé
- ve speciální třídě pro děti zdravotně oslabené nejsou vytvořeny potřebné personální podmínky (chybí kvalifikovaná učitelka mateřské školy)

Doporučení inspekce k další činnosti školy

- s ohledem na počet zapsaných dětí pro následující školní rok určit ve spolupráci se školským úřadem a zřizovatelem počet běžných tříd mateřské školy a vytvořit odpovídající personální obsazení

Na základě provedených hospitací lze kvalitu výchovně vzdělávací péče ohodnotit jako spíše nadprůměrnou. Podmínky a průběh vzdělávání vzhledem k výše uváděným skutečnostem lze celkově hodnotit rovněž jako spíše nadprůměrné

razítko

Podpisy školních inspektorek:

vedoucí týmu Marie Behenská, v. r.

členové týmu Mgr. Marie Vrátníková, v. r.

V Sokolově dne 15. dubna 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne ...20. dubna 1999.

razítko

Podpis ředitelky školy Jitka Bednaříková, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Bukovany	28. dubna. 1999	108/99
Školský úřad: Sokolov	28. dubna 1999	109/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. dubna 1999	-	připomínky nebyly podány

